

Spokerige Stories

Frankenstein

'n Uittreksel

Mary Shelley

Duisternis het geen invloed op my verbeelding gehad nie, en 'n begraafplaas was vir my bloot die rusplek van liggame sonder lewe, wat, van 'n setel van skoonheid en krag, tot voedsel vir die wurm geword het. Nou was ek gelei om die oorsaak en vordering van hierdie oorsaak te ondersoek en gedwing om dae en nagte in grafkelders en beenderekamers deur te bring.

My aandag was gevestig op elke voorwerp wat die mees
ondraaglike was vir die fynheid van die menslike gevoelens.
Ek het gesien hoe die sierlike vorm van die mens verneder
en verkwis was; ek het die verrotting van die dood teenoor
die bloeiende wang van die lewe aanskou; ek het gesien
hoe die wurm die wonders van die oog en brein oorgeneem
het.

Ek het stilgehou en elke klein besonderheid van oorsaaklike faktore ondersoek en ontleed, soos geïllustreer in die verandering van lewe na dood en van dood na lewe, totdat daar uit hierdie duisternis 'n skielike lig oor my gekom het – 'n lig briljant en wonderlik, tog so eenvoudig, dat terwyl ek duiselig geraak het van die omvang van die vooruitsig wat dit geopenbaar het, was ek verbaas dat, onder dié wat tot dieselfde wetenskap geneig was, ek alleen voorbehou sou wees om so 'n verstommende geheim te ontdek.

Dit was op 'n somber nag in November dat ek die voltooiing van my arbeid aanskou het. Met 'n angs wat amper neerkom op pyn, het ek die instrumente van lewe om my bymekaargemaak, sodat ek 'n vonk van lewe kon inblaas in die lewelose ding wat aan my voete gelê het.

Dit was al een uur in die oggend. Die reën het somber teen die ruit gekletter en my kers was amper uitgebrand toe ek, deur die skynsel van die half-uitgebrande lig, die dowwe geel oë van die skepsel sien oopgaan. Dit het swaar asemgehaal, en 'n stuiptrekkende beweging het sy ledemate geroer.

Hoe kan ek my emosies beskryf by hierdie katastrofe, of hoe die ellendeling uitbeeld wat ek met soveel eindelose sorg en pyn probeer vorm het? Sy ledemate was in proporsie, en ek het sy gelaatstrekke as pragtig gekies. Pragtig!

Goeie Genade! Sy geel vel het skaars die werk van spiere en are daaronder bedek; sy hare was glansend swart en vloeiend; sy tande so wit soos pêrel; maar hierdie weelderighede het net 'n afgrysliker kontras gevorm met sy waterige oë, wat amper dieselfde kleur as die dowwe wit oogkaste waarin hulle gesit het, sy verrimpelde gelaat en reguit swart lippe.

Die verskillende toevallighede van die lewe is nie so veranderlik soos die gevoelens van die menslike natuur nie. Ek het amper twee jaar hard gewerk, met die uitsluitlike doel om lewe in 'n lewelose liggaam in te blaas. Hiervoor het ek myself van rus en gesondheid ontnem.

Ek het dit begeer met 'n ywer wat ver bo matigheid gestrek het; maar nou dat ek klaar was, het die skoonheid van die droom verdwyn, en asemlose afgryse en walging het my hart gevul. Nie in staat om die aanblik van die wese wat ek geskep het te verduur nie, het ek uit die kamer gevlug en vir 'n lang tyd in my slaapkamer heen en weer geloop, nie in staat om my gedagtes tot slaap te bring nie.

Uiteindelijk het moegheid die onstuimigheid vervang wat ek voorheen verduur het; en ek het myself in my klere op die bed neergegooi, in die hoop om 'n paar oomblikke van vergeetagtigheid te vind. Maar dit was tevergeefs. Ek het wel geslaap, maar ek is deur die wildste drome gesteur.

IEk het gedink ek sien Elizabeth, in die blom van
gesondheid, wandel in die strate van Ingolstadt. Verheug en
verras het ek haar omhels; maar toe ek die eerste soen op
haar lippe druk, het hulle die bleek tint van die dood
aangeneem; haar gelaatstrekke het begin verander, en ek
het gedink dat ek die lyk van my dooie moeder vashou, met
wurms wat in die voue van die flanel kruip.

Ek het met afgryse uit my slaap wakker geword. 'n Koue sweet het my voorkop bedek, my tande het geklatter, en elke ledemaat het in stuiptrekkings gegaan; toe ek, in die dowwe geel lig van die maan wat deur die vensterskutters gesypel het, die ellendeling aanskou – die ellendige monster wat ek geskep het. Hy het die gordyn van die bed opgelig, en sy oë, as dit enigsins oë genoem kan word, was op my gerig.

Sy kake het oopgegaan, en hy het enkele onsamehangende geluide gemompel, terwyl 'n grynslag sy wange laat rimpel het. Hy kon moontlik gepraat het, maar ek het niks gehoor nie. Een hand was uitgestrek, blykbaar om my te keer – maar ek het ontsnap en afgedraf na onder. Ek het skuiling geneem in die binnehof van die huis waarin ek gewoon het; daar het ek die res van die nag gebly, op en af geloop in die grootste opgewondenheid, aandagtig geluister, elke geluid gevang en gevrees asof dit die aankoms sou aankondig van die demoniese lyk waaraan ek so ellendig lewe gegee het.

O! Geen sterflike mens kon die afgryse van daardie gelaat verduur nie. 'n Mummie wat weer lewe ontvang het, kon nie so afstootlik wees soos daardie ellendeling nie. Ek het na hom gekyk terwyl hy nog onvoltooid was; hy was lelik toe, maar toe daardie spiere en gewigte in staat was om te beweeg, het dit iets geword wat selfs Dante nie sou kon voorstel nie. Ek het die nag ellendig deurgebring.

Soms het my pols so vinnig en hard geslaan dat ek die polsing van elke slagaar kon voel; op ander tye het ek amper op die grond neergesak van uitputting en uiterste swakheid. Vermeng met hierdie afgryse het ek die bitterheid van teleurstelling ervaar; drome wat vir so lank my voedsel en aangename rus was, het nou vir my 'n hel geword, en die verandering was so vinnig, die omverwerping so volledig!

THINK

DIGITAL ACADEMY

